

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 93/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Luciou Čillovou, 29. augusta 474/23, Turčianske Teplice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 248/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len

„sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 248/2013.

2. Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že 8. októbra 2013 podali na okresnom súde žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v spojení s návrhom na vrátenie kúpnej ceny vo výške 32 500 €. Okresný súd ich 11. novembra 2013 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Na prvom pojednávaní 20. marca 2014 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom, ktorý však znalecký posudok v stanovenej lehote 90 dní nevypracoval, a taktiež vyrubil preddavok na znalecké dokazovanie, hoci boli od zákonnej povinnosti platiť súdne poplatky a preddavky znaleckého dokazovania oslobodení. V súvislosti s nezabezpečením znaleckého posudku a vypracovaním uvedených dvoch výziev, ktoré boli zo strany okresného súdu nesprávne a nezákonné, sa sťažovatelia domnievajú, že jeho postupom došlo k zbytočným prietahom, čím bolo porušené ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V sťažnosti tiež uvádzajú, že podali aj sťažnosť na zbytočné prietahy predsedníčke okresného súdu v januári 2015 a následne okresný súd uznesením z 31. marca 2015 určil nového znalca.

3. V nadväznosti na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 248/2013 bolo porušené ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prietahov, a zároveň sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume 32 500 € a náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľov na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým malo byť porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť v tomto čase je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného

práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

8. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014). Ústavný súd v súvislosti s hodnotením efektívnosti postupu okresného súdu a v súlade so svojou predchádzajúcou judikatúrou, podľa ktorej „... nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05), dospel k záveru, že aj v danej veci ide o takýto prípad, pretože konanie okresného súdu nevykazuje také znaky nečinnosti alebo neefektívnej činnosti, ktoré by v čase rozhodovania ústavného súdu boli ústavne významné.

9. Ústavný súd zo sťažnosti a dopytom na okresnom súde zistil, že hoci je pravdou, že okresný súd nezabezpečil vypracovanie znaleckého posudku v stanovenej 90-dňovej lehote prostredníctvom prvého znalca (meškanie ospravedlňoval svojou dlhšou práceneschopnosťou v dôsledku jeho hospitalizácie v nemocnici a liečbou pooperačných stavov), ale iba táto okolnosť spolu s dvoma neefektívnymi úkonmi okresného súdu (nesprávna výzva na zaplatenie súdneho poplatku v novembri 2013 a vyrubenie preddavku na znalecké dokazovanie v apríli 2014) v kontexte celého doterajšieho priebehu konania ešte nesignalizuje, že došlo k takým zbytočným prietáhom v konaní pred okresným súdom,

ktoré by boli z ústavného hľadiska neakceptovateľné. Navyše zo strany okresného súdu došlo po podaní sťažnosti predsedníčke okresného súdu ihneď k okamžitej náprave, keď znalecký posudok bol druhým znalcom predložený okresnému súdu 16. apríla 2015. Zároveň hneď po tom okresný súd vykonal dokazovanie až na dvoch pojednávaniach, ktoré sa uskutočnili 21. septembra 2015 a 25. novembra 2015, na ktorých vypočul účastníkov konania a ich právnych zástupcov, znalca a svedka (pre chorobu sudkyne bolo ďalšie pojednávanie 1. februára 2016 zrušené, pozn.).

10. Vychádzajúc z analýzy postupu okresného súdu, ústavný súd hodnotí sťažnosť (v tomto čase) ako zjavne neopodstatnenú a tiež nedôvodnú. Sťažovatelia v nej neuviedli nielen žiadne obdobia neospravedlnenej nečinnosti okresného súdu v namietanom konaní, ale dokonca ani sa vôbec nezmenili o dôležitých úkonoch vykonávaných okresným súdom v druhom polroku 2015 (prítom mali alebo mohli o nich vedieť, pozri zistenia ústavného súdu uvedené v bode 9), a to po podaní ich sťažnosti predsedníčke okresného súdu (tá im navyše oznámila v odpovedi na ich sťažnosť č. Spr. 2001/15 z 8. apríla 2015, že „*Vec budem mať v sledovaní v snahe byť nápomocná meritórnemu rozhodnutiu vo veci*“).

11. Vzhľadom na uvedené možno teda konštatovať, že ústavný súd nepovažoval doterajší postup okresného súdu (konanie trvá celkovo do podania sťažnosti iba dva roky a tri mesiace a okresný súd vo veci samej priebežne konal a koná) za taký, ktorý by signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie ako porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. I. ÚS 753/2014).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľov.

13. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po prípadnej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu sťažovateľa v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu bude dochádzať aj reálne k zbytočným preťahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2016